

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу
Мірошниченко Т. М.

“28” серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС»

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 292 міжнародні економічні відносини
освітня програма «Міжнародний бізнес»
вид дисципліни обов'язкова
факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024-2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру) міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
“28” серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Д.е.н., професор, професор кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії
Архієреєв С.І.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “26” серпня 2024 року № 24

В.о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

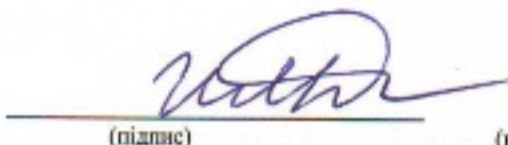

Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

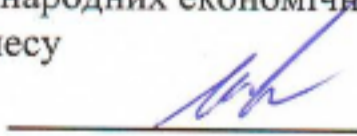
Ірина ДЕРІД

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “28” серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Олена МИКОЛЕНКО

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС» складена відповідно до освітньо-професійної програми

«Міжнародний бізнес»

підготовки бакалаврів

за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

набуття знань з міжнародного бізнесу майбутніми висококваліфікованими спеціалістами у галузі міжнародного права шляхом системного ознайомлення студентів з базовими принципами функціонування міжнародного бізнесу, основними поняттями, критеріями та інститутами здійснення міжнародного бізнесу, формування у них практичних навичок з ефективного управління міжнародним бізнесом в умовах глобалізації ринкової моделі господарювання.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі .

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 17 Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.

ФК 18 Здатність усвідомлювати зміст основних понять і законів міжнародного бізнесу, особливості організації та методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності;

ФК 19 Здатність управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;

ФК 20 Здатність розв'язувати прикладні завдання в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.

ФК 21 Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

1.3 Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5 Характеристика навчальної дисципліни
обов'язкова
Денна форма навчання
Рік підготовки:
3-й
Семестр

5-й-
Лекції
32 год.-
Практичні, семінарські заняття
32 год.
Самостійна робота
86 год.
Індивідуальні завдання – курсова робота (30 год із самостійної роботи), контрольна робота під час аудиторних занять (5 годин із с.р. на підготовку)

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і

послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН 14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН26. Здійснювати вибір та використовувати відповідні методи та інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.

ПРН 27. Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності;

ПРН 28. Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;

ПРН 29. Застосовувати набуті знання для розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.

ПРН 30. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Сутність, види та середовище міжнародного бізнесу.

Тема 1. Міжнародний бізнес: становлення та розвиток.

Сутність та характеристика міжнародного бізнесу. Етапи розвитку міжнародного бізнесу. Поняття і сфера міжнародного бізнесу. Мотивація міжнародного бізнесу: розширення збуту, придбання ресурсів і диверсифікація джерел постачання і збуту. Засоби досягнення цілей: операційні та функціональні. Інтернаціоналізація, транснаціоналізація, глобалізація й інтеграція як фактори розвитку міжнародного бізнесу. Вплив НТП на зростаюче значення інформації й міжнародний бізнес транснаціональних компаній, на напрям міжнародного бізнесу. Зростання чисельності та галузева диверсифікованість ТНК - фактори, що впливають на міжнародний бізнес. Міжнародне державне регулювання й міжнародний бізнес.

Умови конкуренції на світовому ринку як фактор і основа розвитку міжнародного бізнесу. Фінансова централізація, що посилюється. Проблеми та перспективи розвитку міжнародного бізнесу в Україні

Тема 2. Види міжнародного бізнесу.

Основні і забезпечуючі зовнішньоекономічні операції. Купівля-продаж у зовнішній торгівлі: експорт, імпорт, реекспорт, реімпорт. Зустрічна торгівля: бартер, зустрічні закупки, операції з давальницькою сировиною.

Ліцензійні угоди. Предмет ліцензійної угоди: патенти, ноу-хау, торгова марка, промисловий зразок. Види ліцензій: проста, виняткова, повна. Ціна ліцензії та її чинники.

Оренда в зовнішньоекономічній діяльності. Особливості міжнародного лізингу. Підрядні операції. Виробнича кооперація.

Забезпечення зовнішньоекономічних операцій: страхування, кредитування, транспортне обслуговування, посередництво. Страхування вантажів і транспортних засобів, майна і відповідальності в міжнародному бізнесі. Форми і види транспортних операцій.

Тема 3. Середовище міжнародного бізнесу.

Поняття середовища бізнесу. Внутрішнє і зовнішнє середовище.

Особливості внутрішнього і зовнішнього середовища у міжнародному бізнесі.

Класифікація чинників зовнішнього середовища бізнесу та їх вплив на діяльність фірми.

Класифікація чинників внутрішнього середовища бізнесу та їх вплив на діяльність фірми.

Тема 4. Політико-правове середовище міжнародного бізнесу.

Основні чинники політико-правового середовища міжнародного бізнесу.
Політичні фактори середовища міжнародного бізнесу.
Правові фактори середовища міжнародного бізнесу.

Тема 5. Соціально-культурне середовище міжнародного бізнесу.

Основні чинники соціально-культурного середовища міжнародного бізнесу.
Соціальна структура та її вплив на міжнародний бізнес.

Поняття культури та культурних відмінностей. Традиції, норми і стереотипи та їх вплив на міжнародний бізнес. Вплив на міжнародний бізнес домінуючої релігії. Мовні та субмовні чинники соціально-культурного середовища міжнародного бізнесу.

Розділ 2. Економічні основи функціонування міжнародного бізнесу.

Тема 6. Економічне середовище міжнародного бізнесу.

Місце, що займає країна по показниках: ВВП, темпи економічного росту, темпи росту інвестицій, зовнішньоторговельний оборот, імпорт товарів і послуг. Населення країни в цілому і регіонів; статевовікова структура населення в динаміці. Структура суспільства і питома вага окремих соціальних прошарків із характеристиками їх прибутку; динаміка цих показників. Ресурси основних видів, що цікавлять корпорацію. Основні характеристики можливостей зв'язку. Характеристики транспортних комунікацій, що цікавлять корпорацію. Рівні і форми оплати праці в сферах бізнесу, що цікавлять корпорацію. Загальна оцінка різновиду і можливостей. Галузей - ймовірних конкурентів; Галузей - ймовірних постачальників; Галузей - ймовірних споживачів. Основні елементи валютного регулювання в країні. Основні елементи торгових і експортно- імпорتنих обмежень. Розвиненість науково-технічної і консультаційної діяльності. Рівень основних економічних проблем у країні (інфляція, безробіття і т.д.)

Тема 7. Міжнародна торгівля у сучасному міжнародному бізнесі.

Теорії міжнародної торгівлі та їх вплив на міжнародний бізнес.
Концепція конкурентоспроможності держави. Визначення торгових партнерів.

Державний вплив на торгівлю. Причини державного втручання. Форми державного регулювання зовнішньої торгівлі.

Тема 8. Інвестиції у сучасному міжнародному бізнесі.

Поняття інвестиції та інвестування. Цілі інвестування. Види інвестицій. Прямі та портфельні інвестиції.

Мотиви інвестування у міжнародному бізнесі. Поняття іноземних та закордонних інвестицій.

Прямі інвестиції у сучасному міжнародному бізнесі. Переваги і недоліки прямого інвестування. Вплив прямих закордонних інвестицій на економіку країни базування. Вплив прямих інвестицій на економіку країни-реципієнта

Тема 9. Міжнародні інтеграційні об'єднання та їх роль у сучасному бізнесі.

Природа, причини та особливості сучасного міжнародного інтеграційного процесу. Форми, стадії та механізми міжнародної економічної інтеграції. Економічні наслідки міжнародної інтеграції, їх вплив на міжнародний бізнес. Інтеграційні альянси сучасного світового господарства. Україна в світових інтеграційних процесах. Західноєвропейський вектор інтеграції України. Проблеми та перспективи участі України в ЄС.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усьо го	у тому числі				
Л.		П.	Лаб.	Інд.	С.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Сутність, види та середовище міжнародного бізнесу.						
Тема 1. Міжнародний бізнес: становлення та розвиток	14	4	4			6
Тема 2. Види міжнародного бізнесу	14	4	4			6
Тема 3. Середовище міжнародного бізнесу.	10	2	2			6
Тема 4. Політико-правове середовище міжнародного бізнесу.	14	4	4			6
Тема 5. Соціально-культурне середовище міжнародного бізнесу.	14	4	4			6
Разом за розділом 1	66	18	18			30
Розділ 2. Економічні основи міжнародного бізнесу.						
Тема 6. Економічне середовище міжнародного бізнесу.	14	4	4			6
Тема 7. Міжнародна торгівля у сучасному міжнародному бізнесі.	13	4	4			5
Тема 8. Інвестиції у сучасному міжнародному бізнесі.	13	4	4			5
Тема 9. Міжнародні інтеграційні об'єднання та їх роль у сучасному бізнесі.	9	2	2			5
Разом за розділом 2	49	14	14			21

<i>Контрольна робота</i>	5				5
<i>Курсова робота</i>	30				30
<i>Усього годин</i>	150	32	32		86

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин.
1.	Тема 1. Міжнародний бізнес: становлення та розвиток	4
2.	Тема 2. Види міжнародного бізнесу	4
3.	Тема 3. Середовище міжнародного бізнесу.	2
4.	Тема 4. Політико-правове середовище міжнародного бізнесу.	4
5.	Тема 5. Соціально-культурне середовище міжнародного бізнесу.	4
6.	Тема 6. Економічне середовище міжнародного бізнесу.	4
7.	Тема 7. Міжнародна торгівля у сучасному міжнародному бізнесі.	4
8.	Тема 8. Інвестиції у сучасному міжнародному бізнесі.	4
9.	Тема 9. Міжнародні інтеграційні об'єднання та їх роль у сучасному бізнесі.	2
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин.
1.	Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару Міжнародний бізнес: становлення та розвиток	6
2.	Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару Види міжнародного бізнесу	6
3.	Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару Середовище міжнародного бізнесу.	6
4.	Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару Політико-правове середовище міжнародного бізнесу.	6
5.	Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару Соціально-культурне середовище міжнародного бізнесу.	6
6.	Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару теми Економічне середовище міжнародного бізнесу.	6

7.	Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару Міжнародна торгівля у сучасному міжнародному бізнесі.	5
8.	Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару Інвестиції у сучасному міжнародному бізнесі.	5
9.	Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару Міжнародні інтеграційні об'єднання та їх роль у сучасному бізнесі.	5
10.	Контрольна робота	5
11.	Курсова робота	30
	Разом	86

6. Індивідуальні завдання

1. Курсова робота «Порівняльний аналіз середовища міжнародного бізнесу ....» {Назви обраних зі вказаного регіону країн}

У змісті наводиться перелік усіх розділів, підрозділів та пунктів із зазначенням сторінок їх початку. Найменування у змісті мають точно повторювати заголовки в тексті. Скорочення або подання їх в іншому формулюванні, послідовності і підпорядкуванні порівняно із заголовками в тексті не дозволяється.

Вступ (1 – 2 сторінки) має містити:

Основна частина (30 – 50 сторінок) складається з 3-4 розділів, кожному з них можуть бути підрозділи.

Зміст Розділу 1. Теоретичне підґрунтя та порівняльний описовий (якісний) аналіз характеристики країн.

Мінімально -з підрозділами згідно PEST, краще - його модифікацій.

Перший розділ передбачає огляд літературних джерел з теми з обов'язковими посиланнями у дужках [N] на підручники, Інтернет та періодичні видання. Також надається опис обраної з методички для кількісного аналізу бази, її показників, методології їх отримання.

Зміст Розділу 2. Аналітичне (кількісне) порівняння показників країн в обраній індивідуально базі (за прикладом IBC BDO).

Другий розділ виконується за даними з країн в обраній індивідуально базі, які оформлюються на кшталт BDO International Business Compass (<https://www.bdo-ibc.com>), і передбачає оцінку зовнішнього середовища міжнародного бізнесу за усіма можливими напрямками. Аналіз проводиться для останнього доступного року та для виявлення динаміки за усі доступні роки. Результати вносяться до таблиць та відображаються графічно на діаграмах.

Зміст Розділу 3. Аналіз даних додатково залученого рейтингу (обирається особисто для закриття прогалів в основній базі). Серед баз бенчмаркінгу наведених в таблиці 3го розділу методички, необхідно обрати базу яка містить

інформацію відповідно до скорегованої теми та дані обраних країн, що бракують. В третьому розділі наводиться опис бази, методологію отримання її показників та аналіз даних обраної країни.

Зміст Розділу 4. Експертно-аналітична (кількісна) оцінка результатів PEST. Використання цих рейтингів для оцінки характеристики чинників та проведення PEST(EL) аналізу (інструкції надаються окремо)

Висновки (1 – 2 сторінки) є завершальною частиною курсової роботи. Тут подаються висновки та пропозиції, що є предметом захисту, кінцеві результати виконаної роботи, що доводять досягнення автором поставленої мети дослідження.

2. Контрольна робота, передбачена навчальним планом. Контрольна робота пишеться під час останнього семінарського заняття. Питання для підготовки надаються заздалегідь. Приклади завдань представлено в НМКД.

7. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:

- словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
- наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
- практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).

2. За організаційним характером навчання:

- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи контролю та самоконтролю у навчанні;
- бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Міжнародний бізнес».

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
ПРН1.	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання	Лекція-бесіда; дискусія, робота в команді над генеруванням ідей, кейсами та проектами,	Оцінювання виконання творчих задач на практичних заняттях рішень кейсів та

	впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	презентація	ситуаційних задач, креативного та екологічного мислення, управління часом
ПРН2.	Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.	Метод проектів вирішення кейсів, виступ та презентація результатів.	Оцінювання усних та письмових відповідей, комунікативних навичок, вирішення кейсів
ПРН4.	Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	Лекція-бесіда; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси; творчі завдання.	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, уміння переконувати; креативність; вирішення кейсів
ПРН 5.	Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності,	Лекція-дискусія; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), командна робота, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях, робота в команді

	толерантності та поваги до них.		
ПРН6.	Планувати, організувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.	Лекція-дискусія; критичний аналіз джерел інформації, їх інтерпретація, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях, уміння переконувати; креативність; вирішення творчих завдань
ПРН7.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Проблемно-орієнтовані лекції, виконання творчих завдань, кейси та ділові ігри.	Оцінювання виконання творчих задач, комунікативних навичок, навичків співпраці в ході вирішення кейсів та ділової гри
ПРН9.	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	Лекція-дискусія; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), командна робота, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях, креативність, гнучкість
ПРН10.	Ідентифікувати та виокремлювати	Проблемно-аналітичні лекції;	Оцінювання виконання

	особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.	бесіда, робота в командах, підготовка презентації на визначену тему	індивідуальної та командної роботи, креативності, тестів, комунікативних навичок
ПРН11.	Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	Робота в командах, підготовка презентації на визначену тему, проблемно-пошукові методи при виконання завдань; кейси; метод проектів; творчі завдання.	Оцінювання результатів творчих завдань, комунікативних навичок, вміння переконувати; лідерських якостей, емоційного інтелекту, усних відповідей, тестів
ПРН13.	Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	Лекція-дискусія; критичний аналіз джерел інформації, їх інтерпретація, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях, вміння переконувати; креативність; вирішення творчих завдань, тестів
ПРН 14.	Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.	Проблемно-орієнтовані лекції; бесіда, вирішення проблемно-аналітичних задач, тести, дискусія	Оцінювання результатів проблемно-аналітичних завдань, вміння переконувати; навичків співпраці; тестів, усних відповідей
ПРН 15.	Визначати функціональні особливості, характер,	Лекція-бесіда; пошук джерел інформації	Оцінювання результатів усних та письмових

	рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	(критичний аналіз, інтерпретація), проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси	відповідей, уміння переконувати; лідерських якостей, тестів
ПРН17.	Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.	Проблемно-орієнтовані лекції; бесіда, вирішення проблемно-аналітичних задач, тести, дискусія	Оцінювання результатів проблемно-аналітичних завдань, уміння переконувати; навичків співпраці; тестів, усних відповідей
ПРН19.	Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.	Лекція-дискусія; критичний аналіз джерел інформації, їх інтерпретація, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях, уміння переконувати; креативність; вирішення творчих завдань, лідерських якостей
ПРН21.	Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і	Лекція-дискусія; бесіда, пошук критичний аналіз джерел інформації, командна робота, кейси; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях, робота в команді, комунікативних навичок, самоаналізу і рефлексії, емоційного інтелекту

	іноземними мовами.		
ПРН22.	Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	Критичний аналіз та інтерпретація джерел інформації, командна робота, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях; самопрезентації, робота в команді, креативність відповіді; уміння переконувати; гнучкість; емоційний інтелект, навички співпраці
ПРН23.	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.	Аналіз та інтерпретація джерел інформації за допомогою інформаційних систем, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси;	Оцінювання результатів усних відповідей, використання комп'ютерних технологій, творчих завдань,
ПРН24.	Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.	Проблемно-орієнтовані лекції, критичний аналіз та інтерпретація джерел інформації, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях, креативність відповіді; уміння переконувати; гнучкість; навички співпраці
ПРН25.	Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.	Лекція-дискусія; критичний аналіз джерел інформації, їх інтерпретація, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; творчі	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях, уміння переконувати; креативність; гнучкість; емоційний інтелект;

		завдання.	вирішення творчих завдань
ПРН26.	Здійснювати вибір та використовувати відповідні методи та інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.	Проблемно-орієнтовані лекції, критичний аналіз та інтерпретація джерел інформації, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях, креативність відповіді; вміння переконувати; гнучкість; навички співпраці
ПРН 27.	Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності;	Лекція-бесіда; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси	Оцінювання результатів усних та письмових відповідей, вміння переконувати; лідерських якостей, тестів
ПРН 28.	Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;	Проблемно-орієнтовані лекції; бесіда, вирішення проблемно-аналітичних задач, тести, дискусія	Оцінювання результатів проблемно-аналітичних завдань, вміння переконувати; навичок співпраці; тестів, усних відповідей
ПРН 29.	Застосовувати набуті знання для розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування	Критичний аналіз та інтерпретація джерел інформації, командна робота, проблемно-пошукові методи	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях; робота в команді, креативність

	міжнародного бізнесу.	при виконання завдань самостійної роботи; кейси; творчі завдання.	відповіді; уміння переконувати; гнучкість; емоційний інтелект, навички співпраці
ПРН 30.	Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.	Аналіз та інтерпретація джерел інформації за допомогою інформаційних систем, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси	Оцінювання результатів усних відповідей, використання комп'ютерних технологій, творчих завдань

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять. Загальна кількість балів за успішне виконання завдань – 25.

Програмою передбачено проведення контрольної роботи. Максимальна кількість балів - 5.

Виконання курсової роботи є обов'язковим і оцінюється максимум у 30 балів

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення письмового іспиту. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – 80 хвилин.

Структура екзаменаційного завдання:

3 теоретичних питання та 4 тестових завдання.

Критерії оцінювання письмових відповідей на екзамені:

Теоретичні питання – 12*3, тести – 4

Для змішаної або дистанційної форми навчання: контроль у вигляді контрольної роботи, що складається із трьох частин та містить як завдання, що потребують розгорнутої відповіді, так і тести та задачі (надсилається за технологіями дистанційного навчання, виконується в рамках самостійної роботи студента); контроль у вигляді виконання письмового завдання під час самостійної роботи студента за темами першого розділу (надсилається за технологіями дистанційного навчання, виконується в рамках самостійної роботи студента); контроль у вигляді виконання тесту за темами; підсумковий контроль у вигляді письмового екзамену.

У разі настання / продовження дії обставин непереборної сили з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота										Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Курсова	Ра зо м	Екзамен	Сума
Розділ 1					Розділ 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9						
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	60	40	100	

T1, T2 ... T9 – теми розділів.

Для всіх тем контроль навчальних здобутків студентів проводиться у формі опитування на семінарських заняттях, підготовки рефератів, вирішення задач.

Під час роботи за темою на семінарах студент може отримати максимум 3 бали. Критерії оцінювання роботи: а) Послідовний виклад матеріалу з висновками в кінці відповіді, знання фактичного матеріалу, володіння понятійним апаратом, уміння творчо розв'язувати завдання на всіх семінарах теми – 3 бали; б) послідовний виклад матеріалу, знання фактичного матеріалу, володіння категоріальним апаратом всіх семінарів теми, допускається 1-2 неточності у використанні понятійного матеріалу – 2 бали, в) зміст матеріалу викладено частково, з недотриманням в окремих випадках послідовності, студент частково володіє знаннями фактичного матеріалу, при поясненні понять допущено помилки, суть питання в основному розкрита, не зважаючи на зазначені вище упущення – 1 бал. Доповнення та участь у дискусії на семінарському занятті оцінюється у 1 бал.

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Набрана сума балів зі 100-балової шкали оцінки переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS у такий спосіб:

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

Критерії оцінювання:

відмінно – студентом складено доповідь, яка повно та ґрунтовно розкриває сутність питання. Студент продемонстрував вміння всебічно, безпомилково, в логічній послідовності проаналізувати проблему, проявив творчий підхід, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, проявив авторське ставлення, використав значний фактичний та статистичний матеріал, законодавчі та нормативні акти України, сформулював висновки;

добре – ставиться студентові, який продемонстрував вміння всебічно та безпомилково проаналізувати проблему, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, використав значний фактичний та статистичний матеріал, сформулював висновки, проте відсутній творчий підхід при аналізі проблем;

задовільно – студентом висвітлена незначна частка поставленого питання, мають місце суттєві методологічні помилки та неточності, структура та логіка відповіді порушена; студент не використав сучасну літературу та сучасний фактичний матеріал;

незадовільно – здійснено спробу аналізу поставленого питання, але зроблені помилки та неточності не дозволили вірно відтворити інформацію; літературні джерела пророблені недостатньо, що майже не дозволило студентові виконати завдання.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів (включно з контрольною та курсовою) з навчальної дисципліни під час поточного контролю, Виконання курсової роботи є обов'язковим.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Актуальні проблеми міжнародного бізнесу : кол. монографія/ С. І. Архієреєв, В.О. Бабенко, Є. М. Воробйов та ін. ; за наук. ред. С. І. Архієреєва, В. І. Сідорова. – Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019. – 264 с.
2. Гіл, Чарлз В.Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку: Пер. з англ.- К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2011. – 856с.
3. Міжнародний бізнес : підручник. 2 видання.-К.: ВПЦ «Київський університет», 2009. – 623 с.
4. Міжнародний бізнес : підручник./ за ред. проф. В. А. Вергуна. – К.: ВАДЕКС, 2014. – 810 с.
5. Міжнародний бізнес: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Орехової, М. В. Савченко. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 464 с.
6. Міжнародний бізнес : навчальний посібник / С. В. Тарасенко, Ю.М. Петрушенко. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 222 с.
7. Міжнародний менеджмент: Навч. посібник / Під ред. О.Б.Чернеги. – К., 2006.

8. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності. Монографія/ А.С. Філіпенко, В.С. Будкін та ін./ К.: Знання України, 2004.
9. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України. Підручник. К. 2003.
10. Панченко Є.Г. Міжнародний менеджмент. Навчально-методичний посібник. К.2014.
11. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. посібник / За ред. проф. А.І.Кредісова. – 2-е вид., допов. – К.: ВІРА-Р, 2002.- 550с.
12. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини. Історія: Підручник. – К.: Либідь, 2016.
13. Daniels, J. Daniels, J.D. Radebaugh, L.H. Sullivan, D.P. Click, R.W. International Business: Environments and Operations Pearson Education, 2022 696 p.
14. Griffin Ricky W., Pustay Michael W. International Business. A Managerial Perspective. Edition, 9. Pearson Education, 2020. 624 p.
15. Hill Ch. W. L. International Business: Competing in the Global Marketplace McGraw-Hill Education, 2021. 688 p.
16. Mason A. Carpenter, Sanjyot P. Dunung. Challenges and Opportunities in International Business. URL: <https://2012books.lardbucket.org/pdfs/challenges-and-opportunities-in-international-business.pdf>
17. Ubreziova V., Gurska S. International management and entrepreneurship. Slovak University of Agriculture in Nitra. URL: https://www.researchgate.net/publication/305769513_International_Management_and_Entrepreneurship

Допоміжна література

1. Белявцев М.І., Іваненко Л.М. Маркетинг. – Київ, „Центр навчальної літератури”, 2005.
2. Будзан Б. Менеджмент в Україні: Сучасність і перспективи. – К.: Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2002. – 349с.
3. Гаркавенко С.С. Маркетинг. Підручник. – К.: Лібра, 2004. – 712 с.
4. Губерський Л.В. Глобальні тенденції міжнародної конкуренції та міжнародного бізнесу // Актуальні проблеми міжнародних відносин: ІМВ, Вип. 44, ч.1. – К., 2003. – С. 3-4.
5. Даніель Жуано. Світова організація торгівлі. – К., 2006.
6. Должанський І.З., Загорна Т.О. Бізнес-план: технологія розробки: Навч. посібник. – К., 2006.
7. Екзархов А.І. Інформаційне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності в умовах міжнародної конкуренції // Актуальні проблеми міжнародних відносин: ІМВ, Вип. 44, ч.2. – К., 2003. – С. 119-121.
8. Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. Міжнародна економіка. Навчальний посібник. – Київ, „Центр навчальної літератури”, 2004.
9. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини. – Київ, „Знання”, 2006.

10. Липов В.В. Міжнародна економіка. Навчальний посібник. – Харків, „ІНЖЕК”, 2005.
11. Мазаракі А.А., Чаюн Т.І. Міжнародний маркетинг: Підручник. – К.: КДТУ, 2002. – 306 с.
12. Макаренко Є.А. Міжнародний інформаційний бізнес: інформаційні продукти та послуги Dun & Bradstreet corporation // Актуальні проблеми міжнародних відносин: ІМВ, Вип. 44, ч.1. – К., 2003. – С. 64-67.
13. Новошинська Л.В. Міжнародний маркетинг. Навчальний посібник. Київ, „Центр навчальної дисципліни”, 2004.
14. Панченко Є.Г. Міжнародний менеджмент. – Київ, „КНЕУ”, 2004.
15. Піддубний І.О., Піддубна А.І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. – Харків, „ІНЖЕК”, 2004.
16. Приятельчук О.А. Формування та розвиток кроскультурного менеджменту (на прикладі міжнародних корпорацій): Монографія. – К., 2006.
17. Пятницька Г.Т. Управління підприємством в епоху глобалізму. – Київ, „Логос”, 2006.
18. Робінс С.П., де Ченцо Д.А. Девід А. Основи менеджменту: Пер. з англ. – К.: Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2002. – 671 с.
19. Рогач О. Міжнародні інвестиції. Підручник. – Київ, „Либідь”, 2005.
20. Рогач О. Транснаціональні корпорації в світовій економіці. – К.: Київський університет, 2005.
21. Румянцев А.П. Концептуальні аспекти інтеграції України в систему міжнародної економіки // Наукові записки: КНУ імені Тараса Шевченка: КПВД “Педагогіка”. – К., 2004. – С. 139-145.
22. Румянцев А.П. та ін. Міжнародна торгівля. Навчальний посібник. – Київ, „Центр навчальної літератури”, 2004.
23. Семикіна О. Особливості проведення маркетингових досліджень при виході на зовнішні ринки // Актуальні проблеми міжнародних відносин: ІМВ, Вип. 44, ч.2. – К., 2003. – С. 153-156.
24. Філіпенко А.С. Економічний розвиток сучасної цивілізації. Навчальний посібник. – Київ, „Знання України”, 2006.
25. Циганкова Т.М., Петрашко Л.П., Кальченко Т.В. Міжнародна торгівля: Навч. Посібник. – К. КНЕУ, 2001. – 488 с.
26. Ernesto Lopez-Cordova. Digital Platforms and the Demand for International Tourism Services / World Bank Group. 2020. 34 p/
27. International business [Text] : adjusting to new challenges and opportunities / ed. F. McDonald [a.o.]. - New York, New York : Palgrave, 2002. - XV, 318 p.
28. "Integrated business structures: models, processes, technologys", international scientific conference (2016 ; Chisinau). International scientific conference Integrated business structures: models, processes, technologys [Текст] : proc. of the conf. : November 25th, 2016, Chisinau / Moldova state univ., Fac. of economic sciences. - Chisinau : Baltija publ., 2016. - 211 p.
29. "The modern trends in the development of business social responsibility", international scientific conference (2017 ; Lisbon). International scientific conference "The modern trends in the development

of business social responsibility" [Текст] : proc. of the conf. : May 19th, 2017 / Nova Univ., Nova school of business and economics. - Lisbon ; Rīga : Baltija publ., 2017. - 286 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Організація Об'єднаних Націй (ООН) URL: <http://www.un.org/>
2. Міжнародний валютний фонд (МВФ) URL: <http://www.imf.org>
3. Усесвітній Банк URL: <http://www.worldbank.org>
4. Усесвітня торгівельна організація (СОТ) URL: <http://www.wto.org/>
5. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІС) URL: <http://www.wipo.org>
6. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) URL: <http://www.oecd.org/>
7. Всесвітній економічний форум URL: <http://www.weforum.org>
8. The Economist URL: <http://www.economist.com/>
9. Wall Street Journal URL: <http://online.wsj.com/public/us>
10. Far Eastern Economic Review URL: <http://www.feer.com>
11. International Trade Association URL: <http://www.ita.doc.gov>
12. World Fact Book URL: <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook>
13. Current country information URL: <http://www.yahoo.com/regional/countries>
14. European Union URL: <http://www.europa.eu.int>
15. Resources for Learning & Doing. Import Bank of the United States URL: <http://www.exim.gov>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародний бізнес» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=11583>